

БУРШТИН

Івано-Франківська
область

КЛЮЧОВІ ОБ'ЄКТИ

- 1) костел св. Трійці (1770-1774);
- 2) церква Воздвиження Чесного Хреста (1824);
- 3) монастир св. Софії (1842);
- 4) каплиця-усипальниця Скарбеків-Яблоновських (1813);
- 5) «Вілла Ядвіги» (новий палац Яблоновських, 1909).

ОПИС КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Бурштин уперше згадується (як Нове Село, попередник нинішнього міста) понад 500 років тому. Історію міста за останні десятиліття штучно обмежили до періоду «міста енергетиків» (1960-ті). Однак тут збереглися пам'ятки XVIII-XIX ст., які демонструють іншу його історію (по-близу розташовані давні кургани, знайдено знаряддя бронзової доби). Найкраще збереглася сакральна архітектура, зведена в стилі пізнього класицизму. Чимало архітектурних пам'яток (напр. палац Скарбеків-Яблоновських) та історичний центр міста не збереглися.

ОБ'ЄКТИ СПІЛЬНОЇ БАГАТОНАЦІОНАЛЬНОЇ ТА БАГАТОКУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Єврейський цвинтар (на сьогодні занедбаний).

ПОРАДИ ТУРИСТАМ

Розроблено веломаршрут навколо Бурштинського водосховища, що включає відвідування орнітологічних веж для стеження за птахами (birdwatching), повстанську криївку, Касову гору (комплексну пам'ятку природи).

У місті функціонують 2 музеї: Історико-етнографічний музей «Берегиня» (<https://www.facebook.com/groups/1952881984960331>), Музей визвольних змагань Галицького району (<http://burshbyn-rada.if.gov.ua/bez-rubryky/muzeyi-mista-burshbyn/>).

Інформацію про історичні пам'ятки подано на карті: <https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1z0yCbtICUN2uzJJTww9jF9sLG8UA9q1I&ll=49.26644189999999%2C24.62271620000017&z=13>

ЩО ПОЧИТАТИ ПРО МІСЦЕВІСТЬ ТА ПАМ'ЯТКИ

Федунків З. Коштовний камінь Прикарпаття: історичні нариси про минувшину й сучасність міста Бурштина. Івано-Франківськ, Сіверсія МВ, 2006. 824 с.

Local digital history: проєкт групи освітян м. Бурштина.
URL: <https://sites.google.com/view/burshytyncityhistory/>

ЦЕРКВА ВОЗДВИЖЕННЯ ЧЕСНОГО ХРЕСТА

Статус не визначено

Тип об'єкта: Споруди
Вид об'єкта: Історична
Сучасна адреса: 77112, Івано-Франківська обл., м. Бурштин, вул. Шевченка, 6
Геолокація: 49.265064, 24.633811
Датування об'єкта: 1824 р.
Стан пам'ятки: Хороший стан (відреставровано 2002 року)

ІСТОРІЯ ОБ'ЄКТА

У церковній літературі храм тривалий час датувався 1802 роком. Однак улітку 2002-го під час реконструкції храму, знімаючи обшивку зі старої маківки будівлі, майстри знайшли запечатану сургучем старовинну пляшку, прив'язану з трьох боків до дерев'яного каркаса. У пляшці виявили записку з текстом польською й латинською мовами. Тут зазначалося, що церкву побудував 1824 року власник міста граф Ігнатій Скарбек.

ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНА ЦІННІСТЬ ПАМ'ЯТКИ

1912 року в храмі на честь сторіччя з дня народження галицького просвітителя Маркіяна Шашкевича було встановлено пам'ятну меморіальну дошку з чорного мармуру з написом: «Воскресителеви народного письменства Маркіянови Шашкевичеви. 1810-1843 рр. В столітні уродини. Бурштинщина».

ЯК ОБ'ЄКТ ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ СЬОГОДНІ

Діюча церква (у користуванні греко-католицької парафії).

ЯК ВІДВІДАТИ

Вхід до приміщення – під час богослужінь. На територію церкви – вільний.

ПОВ'ЯЗАНІ ОБ'ЄКТИ ТА/АБО НЕМАТЕРІАЛЬНА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА

«Хрест свободи» на честь скасування кріпацтва 1848 року (розташований на церковній території).

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Федунків З. Коштовний камінь Прикарпаття: історичні нариси про минувшину й сучасність міста Бурштина. Івано-Франківськ, Сіверсія МВ, 2006. 824 с.